

g) Tavení na ztracenou formu. Tvar nádoby se vymodeluje z vosku a pokryje hliněným nebo sádrovým obalem. Poté se vosk kanálky vytaví a vzniklá dutá forma se vyplní rozdrceným sklem. Další postup je shodný s tavením ve formě. (dh)

VÝBĚR Z BIBLIOGRAFIE

Výběrová bibliografie je rozdělena na základní obecné příručky o antickém umění, na přehled publikací antik v čs. sbírkách, zkratky časopisů a na speciální bibliografie k jednotlivým úsekům; poslední především vysvětlují zkratky používané v katalogu a jejich účelem nebylo zahrnout reprezentativní přehled literatury.

Bibliografii shrnula redakce na podkladě materiálů dodaných příslušnými autory.

ZÁKLADNÍ PŘÍRUČKY O ANTICKÉM UMĚNÍ:

Boardman J., Řecké umění, Praha 1975

Higgins R., Egejské umění, Praha 1974

Strong D., Antické umění, Praha 1971

Encyklopedie antiky, Praha 1973 (hesla o umění)

Klasické Atény, Bratislava 1970

Antický Řím, Bratislava 1973

Bouzek J., Archeologie egejské oblasti, skripta Praha 1967

Mesopotámské a egejské umění, skripta Praha 1965

Hejzlar G., Etruskové a jejich výtvarná práce, skripta Brno 1969

Pelikán O., Antické umění, skripta Brno 1972

Schefold K., Die Griechen und ihre Nachbarn, Berlin 1967 (Propyläen Kunstgeschichte 1)

Kraus T., Das römische Weltreich, Berlin 1967 (Propyläen Kunstgeschichte 2)

Šestidílné dějiny antic. umění, Londýn 1970—4 (originál vyšel francouzsky, existuje i německá mutace)

Demargne P., Aegean Art

Charbonneaux J. ad., Archaic Greek Art, Classical Greek Art, Hellenistic Art

Bianchi—Bandinelli R. ad., Rome the centre of Power, The End of the Empire

KATALOGY A HLAVNÍ PUBLIKACE PAMÁTEK V ČESKOSLOVENSKÝCH SBÍRKÁCH:

Antický portrét — J. Bouzek, M. Duřková, K. Kurz, Antický portrét, katalog výstavy, Národní muzeum Praha 1972

Antické umění — B. Svoboda, Antické umění ve sbírkách a nálezích v Československu, katalog výstavy, Praha 1951

Čadík J., Antické sklo, katalog výstavy, NM Praha 1970

ŘUJI — J. Bouzek, M. Duřková, J. Marsa, Řecké umění jižní Itálie, katalog výstavy, NM Praha 1974

Boháč J., Kerčské vázy, Praha 1956

Kyme I — J. Bouzek, M. Duřková, V. Grace, R. Haken, H. Heres, R. Hošek, L. Jansová, J. Marsa, I. Ondřejová, J. Schäfer, M. Verner, Anatolian Collection of Charles University — Kyme I, Praha 1975

Epitymbion R. Haken, Praha 1958

SNM A — Sborník Národního muzea v Praze, řada A, roč. XII 1958 č. 1—2 (lampy — Haken), XIII 1959 č. 3 (geometrické vázy — Bouzek), XIII 1959 č. 5 (attické vázy — Frel), XXVI 1972 č. 3—5 (lampy — Marsa)

adně v. články zejména v těchto časopisech:
Listy filologické, Eirene, Graecolatina Pragensia, Zprávy Jednoty klasických filologů, Časopis Národního muzea v Praze, Časopis Moravského muzea v Brně, Umění

ZKRATKY ČASOPISŮ

(pro ostatní zkratky v. bibliografii k příslušným oddílům)

A. Ant. (ASH) — *Acta Antiqua Academiae scientiarum Hungaricae*

AR — *Archeologické rozhledy*

ArOr — *Archiv Orientální*

Arch. — Ep. Mitt. — *Archäologisch-Epigraphische Mitteilungen aus Österreich*

BCH — *Bulletin de Correspondance Hellénique*

Bull. Budapest — *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts*

Bull. com. — *Bulletino comunale (di Roma)*

Bull. Verre — *Bulletin des Journées Internationales du Verre, Liège*

BSA — *Annual of the British School at Athens*

BSR — *Papers of the British School at Rome*

CIL — *Corpus inscriptionum latinarum*

ČMM, spol. vědy — *Časopis Moravského muzea v Brně, oddíl věd společenských*

ČNM, spol. vědy — *Časopis Národního muzea v Praze, společenské vědy*

FA — *Fasti archeologici*

Graecolatina — *Graecolatina Pragensia*

JdI — *Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts*

JGS — *Journal of Glass Studies*

LF — *Listy filologické*

MemAmAc — *Memoirs of the American Academy in Rome*

ÖJh — *Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Instituts*

OP — *Obzor prehistorický*

PA — *Památky archeologické*

PZ — *Praehistorische Zeitschrift*

RM — *Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Römische Abteilung*

Sl A — *Slovenská Archeológia*

St. Etr. — *Studi Etruschi*

SNM A — *Sborník Národního muzea v Praze, řada A*

Zprávy JKF — *Zprávy Jednoty klasických filologů*

ŘECKÉ VÁZY

ABV — J. D. Beazley, *Attic Black-Figure Vase Painters*, Oxford 1956

ARV² — J. D. Beazley, *Attic Red-Figure Vase Painters*, 2nd. ed., Oxford 1963

Paralipomena — J. D. Beazley, *Paralipomena, Additions to ABV and ARV*, Oxford 1971

CVA — *Corpus vasorum antiquorum* (též CVA Tchécoslovaquie 1, Praha 1978)

Benson, J. L., *Die Geschichte der korinthischen Vasen*, Basel 1953

Boháč, J. *Kerčské vázy se zřetelem k památkám v čs. sbírkách*, Praha 1958

Coldstream, N. *Greek Geometric Pottery*, London 1968

Payne, H. *Necrocorinthia*, Oxford 1931

Trendall, A. D., LCSV — *The Red-Figured Vases of Lucania, Campania and Sicily*, Oxford 1967

ŘUJI — J. Bouzek, M. Dušková, J. Marsa, *Řecké umění jižní Itálie, katalog výstavy* Praha 1974

SNM (Sborník Národního muzea) A XIII 1959, č. 3 a 5

PLASTIKA — ŘECKÁ A ŘÍMSKÁ

- Antický portrét* — J. Bouzek, M. Duřková, K. Kurz, *Antický portrét, katalog výstavy, NM Praha 1972*
- Amelung* — W. Amelung, *Die Skulpturen des Vatikanischen Museums, Berlin 1903—8*
- Lippold, Hdb.* — G. Lippold, *Die griechische Plastik, Handbuch der Archäologie V, Mnichov 1950*
- Lippold, Vatikan Kat.* — G. Lippold, *Die Skulpturen des Vatik. Mus. III, Berlin 1936—56*
- Stuart-Jones* — H. Stuart, *Sculptures of the Museo Capitolino, Oxford 1912*
- Sborník Květ* — *Sborník k sedmdesátinám Jana Květa, Praha 1965.* (J. Frel, *Les portraits antiques en Tchécoslovaquie, 48—53*)
- Nápisy: Marek* — V. Marek, *Greek and Latin inscriptions on stone, Praha 1977*

BRONZY (ŘECKÉ, ETRUSKÉ A ŘÍMSKÉ)

- Babelon—Blanchet, Bronzes Bibl. Nat.* — E. Babelon — J. A. Blanchet, *Catalogue des bronzes antiques de la Bibliothèque nationale, Paris 1895*
- Bieber, Bronzen Kassel* — M. Bieber, *Die antiken Skulpturen und Bronzen des königlichen Museum Fridericianum in Cassel, Marburg 1915*
- Boucher, Bronzes Lyon I* — S. Boucher, *Bronzes grecs, hellénistiques et étrusques des musées de Lyon, Lyon 1970*
- Boucher, Bronzes romains Lyon* — S. Boucher, *Bronzes romains figurés du Musée des Beaux-Arts de Lyon, Lyon 1973*
- Colonna G., Bronzi votivi umbro-sabellici à figura umana I, Firenze 1972*
- Comstock-Vermeule, Bronzes Boston* — M. Comstock, C. Vermeule, *Greek, Etruscan and Roman Bronzes in the Museum of Fine Arts Boston, Boston Mass. 1971*
- Fleischer R., Die römischen Bronzes aus Österreich, Mainz/Rhein 1967*
- Menzel, H., Trier (Die römischen Bronzen aus Deutschland II) Mainz/Rhein 1963*
- Menzel, H., Speyer (Die römischen Bronzen aus Deutschland I) Mainz/Rhein 1960*
- Reinach, Rép. St.* — S. Reinach, *Répertoire de la statuaire grecque et romaine, Paris 1906—10*
- Richter, Metrop. Mus. Bronzes* — G. Richter, *Greek, Etruscan and Roman Bronzes — The Metropolitan Museum of Art, New York 1915*
- de Ridder, Bronzes Louvre* — A. de Ridder, *Les bronzes antiques du Louvre, Paris 1913—15*
- Sakař, V., Roman Imports in Bohemia, Praha 1970*

TERAKOTY

- J. Bartoš, ŘT* — Bartoš, J., *Řecké terakoty se zřetelem k československým sbírkám (dipl. práce, Praha 1956)*
- Breitenstein, Cat. Dan. Mus.* — Breitenstein, N., *Catalogue of Terracottas, Cypríote, Greek, Etrusco-Italian and Roman (Danish National Museum, Copenhagen 1941)*
- Higgins CBM* — Higgins, R. A. *Catalogue of the Terracottas in the Department of Greek and Roman Antiquities, British Museum I (1954)*
- Kleiner, Tanagrafiguren* — Kleiner, G., *Tanagrafiguren (15tes Ergänzungsheft, Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts, Berlin 1942)*
- Paul, E., Antike Welt in Ton, Leipzig 1959*
- Winter, Typenkatalog* — Winter, F., *Die Typen der figürlichen Terrakotten, Berlin, Stuttgart 1903*

- Čadík 1970 — Jindřich Čadík, *Antické sklo. Průvodce výstavou v Národním muzeu v Praze. Praha 1970.*
- Čadík 1925 — Jindřich Čadík, *O skle antickém. Výroční zpráva Západočeského uměleckoprůmyslového muzea města Plzně za správní rok 1924. Plzeň 1925.*
- Doppelfeld — Otto Doppelfeld, *Römisches und fränkisches Glas in Köln. Köln 1966.*
- Filarska — Barbara Filarska, *Szklá starożytne. Muzeum Narodowe w Warszawie. Warszawa 1962.*
- Fossing — Poul Fossing, *Glass Vessels before Glass-blowing, Kopenhagen 1940.*
- Honey — Glass. *A Handbook and a Guide to the Museum Collection. Victoria and Albert Museum. London 1946.*
- Isings — C. Isings, *Roman Glass from Dated Finds. Groningen / Djakarta 1957.*
- Klesse, Glas — Brigitte Klesse, *Glas. Kataloge des Kunstgewerbemuseums Köln, Band I. Köln 1963.*
- La Baume — Peter la Baume, *Glas der antiken Welt, Wissenschaftliche Kataloge des Röm.-Germ. Museums Köln, 1973.*
- Masterpieces — D. B. Harden, K. S. Painter, R. H. Pinder—Wilson, H. Tait, *Masterpieces of Glass, British Museum. London 1968.*
- Neuburg — Frederic Neuburg, *Glass in Antiquity. London 1949.*
- Saldern, Slg Hentrich — Axel von Saldern, *Glassammlung Hentrich. Antike und Islam. Katalog des Kunstgewerbemuseums Düsseldorf I, 3, 1974.*
- Saldern, Slg Oppenländer — Axel von Saldern, Birgit Nolte, Peter La Baume, Thea Elisabeth Haevernich, *Gläser der Antike. Sammlung Erwin Oppenländer. Museum für Kunst und Gewerbe Hamburg 1974.*
- Slg Bremen — Walther Bremen, *Die alten Glasgemälde und Hohlgläser der Sammlung Bremen in Krefeld. Köln und Graz 1964.*
- Spartz — Edith Spartz, *Antike Gläser. Staatliche Kunstsammlungen Kassel. Kassel 1967.*
- Trois millenaires — *Trois millenaires d'art verrier à travers les collections publiques et privées de Belgique. Musée Curtius, Liège 1958.*
- Vanderhouven — Michel Vanderhouven, *Verres romains (Ier — IIIème siècle) des Musées Curtius et du Verre à Liège. Liège 1961.*

FAJJUMSKÉ PORTRÉTY

- Ebers, G., *Antike Porträts — Die hellenistischen Bildnisse aus dem Fajjum, Leipzig 1893*
- Richter, F. H. — v. Ostini, F., *Katalog zu Theodor Graf Gallerie antiker Porträts aus hellenistischer Zeit, Berlin—Wien 1899*
- Parlasca, K., *Mumienporträts und verwandte Denkmäler, Wiesbaden 1966 (zde obsáhlá bibliografie)*

ŘÍMSKÉ NÁLEZY NA SLOVENSKU A PROVINCIALNĚ ŘÍMSKÁ PLASTIKA.

- Kraskovská. L., *Gerulata — Rusovce, Bratislava 1974*
- Ondrouch V., *Bohaté hroby z doby římskej na Slovensku, Bratislava 1957*
- Pelikán O., *Slovensko a římske impérium, Bratislava 1960*
- Svoboda B., *Neuerworbene römische Metallgefäße aus Stráže bei Piešťany, Bratislava 1972*

TEXTILIE

- J. Mantuani — *Altägyptische Textilien, Mitteilungen des nordböhmischen Gewerbe-museums, Reichenberg 1901, XIX, Jg. No. 3*
Blažková, J., *Koptské tkaniny, Umění a řemesla 1975 č. II*
Kybalová, L., *Koptische Stoffe, Praha 1967*
Toll, N. P., *Koptskija tkani chudožestvennopromyšlennogo museja v Prage, Seminarium Kondakovianum, Praha 1928*
Wessel, K., *Koptische Kunst, Die Spätantike in Ägypten, Recklinghausen 1963 (zde obsáh-lá bibliografie)*

POZDNĚ ANTICKÉ UMĚNÍ

- Grabar, A., *Christian Iconography, A Study or its Origins, Princeton 1968*
Morey, C. R., *Early Christian Art, Princeton 1953*
Vollbach, W. F., *Frühchristliche Kunst, Die Kunst der Spätantike in West- und Ostrom, München 1958*

ŠPERKY, GEMMY

- AGDS I/3 — *Antike Gemmen in Deutschen Sammlungen. Staatliche Münzsammlung München. E. Brandt, A. Krug, W. Gercke, K. Schmidt, Gemmen und Glaspasten der römischen Kaiserzeit sowie Nachträge, München 1972*
AGDS II — *Antike Gemmen in Deutschen Sammlungen. K. Zwierlein—Diehl, Museen Preussischer Kulturbesitz, Antikenabteilung, Berlin, München 1969*
Čadík, Klenotnictví — Čadík J., *O klenotnictví jižního Ruska ve starověku, Plzeň 1927*
Furtwängler, AG — A. Furtwängler, *Die antiken Gemmen, Leipzig—Berlin 1900*
Furtwängler, Beschreibung — A. Furtwängler, *Beschreibung der geschnittenen Steine im Antiquarium, Königliche Museen zu Berlin, Berlin 1896*
Richter, Engraved Gems — G. M. A. Richter, *Catalogue of Engraved Gems of the Classical Style, The Metropolitan Museum of Art, New York 1920*

MINCE

- Christ, K., *Antike Numismatik, Einführung und Bibliographie, Darmstadt 1967*
B. M. Cat. — *A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum:*
Sicily — B. V. Head, P. Gardner, R. S. Poole, *Sicily, London 1876*
Attica — B. V. Head, *Attica—Megaris—Aegina, London 1888*
Corinth — B. V. Head, *Corinth, Colonies of Corinth etc., London 1889*
Pontus — W. Wroth, *Pontus—Paphlagonia—Bithynia—Kingdom of Bosporus, London 1889*
Mysia — W. Wroth, *Mysia, London 1892*
Ionia — B. V. Head, *Ionia, London 1892*
Parthia — W. Wroth, *Parthia, London 1903*
SNG — Copenhagen — *Sylloge Nummorum Graecorum. The Royal Collection of Coins and Medals, Danish National Museum:*
Sicily I, II — *Sicily, Part I—II, Copenhagen 1942*
Macedonia II, III — *Macedonia, Parts II—III, Copenhagen 1943*
RRC I — M. H. Crawford, *Roman Republican Coinage I, Cambridge 1974*
BMCRR II — H. A. Grueber, *Coins of the Roman Republic in the British Museum II, London 1910*
BMCRE — H. Mattingly, *Coins of the Roman Empire in the British Museum:*
I. Augustus to Vittelius, London 1923
III Nerva to Hadrian, London 1936
RIC VII — *The Roman Imperial Coinage: VII. Constantine and Licinius, A. D. 313—337:*
P. M. Bruun, London 1966
(pokud není uvedeno jinak, je odkaz na katalog uváděn zlomkem: strana/číslo katalogu)